

## INTEGRACJA W PRZEDSZKOLU NR 104 IM. MAŁEGO KSIĘCIA

„...w wychowaniu głównie chodzi o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem

- o to, żeby również umiał bardziej być nie tylko „z drugim”, ale też i „dla drugich...”

Jan Paweł II

Pierwszy oddział integracyjny powstał w naszym przedszkolu w roku szkolnym 1998/99.

Zgodnie z zapisem w statucie Przedszkola:

„Dzieci niepełnosprawne mogą być przyjęte do przedszkola po przedłożeniu orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej, określającego ich poziom rozwoju psychofizycznego i stan zdrowia oraz skierowania wydanego przez Wydział Edukacji Urzędu Miasta Krakowa” przyjmujemy dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia w grupie integracyjnej (oczywiście w miarę wolnych miejsc).

Problemy z jakimi borykają się nasi podopieczni, to m.in.:

- obniżona sprawność sensoryczna – brak, uszkodzenie lub zaburzenie funkcji analizatorów zmysłowych (m.in. dzieci niedowidzące cierpiące na astygmatyzm, niedosłyszające, z niepełnosprawnością intelektualną - w stopniu lekkim i umiarkowanym);
- obniżona sprawność funkcjonowania społecznego – zaburzenia równowagi nerwowej, emocjonalnej oraz zdrowia psychicznego – ADHD z zespołem tików nerwowych;
- obniżona sprawność komunikowania się – utrudniony kontakt słowny (zaburzenia mowy: opóźniony rozwój, afazja, mutyzm itp.);
- obniżona sprawność ruchowa – dzieci z dysfunkcją narządu ruchu (wrodzoną lub nabytą – dystrofia mięśni, niedowład kończyn);
- mózgowo porażenie dziecięce
- zespół Downa
- sprawność psychofizyczna
- choroby genetyczne np. zespół DiGeorge'a, choroba Struga Webera.

Aby sprostać potrzebom dzieci nieustannie uzupełniamy nasze wykształcenie. W chwili obecnej nauczyciele naszego przedszkola posiadają kwalifikacje w zakresie: wychowania przedszkolnego i zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, logopedii i neurologopedii, surdopedagogiki, oligofrenopedagogiki i terapii pedagogicznej. Podstawą owocnej pracy z dziećmi jest ścisła współpraca z domem rodzinnym – mając tego świadomość staramy się podchodzić do rodziców z szacunkiem i zaufaniem, tak aby wzajemne kontakty zapewniały obu stronom poczucie bezpieczeństwa i osiągnięcie oczekiwanych efektów.

Pierwsze spotkanie z rodzicami odbywa się zazwyczaj podczas zapisu dziecka do przedszkola, ewentualnie w czasie zajęć adaptacyjnych dla przyszłych przedszkolaków, które odbywają się w kwietniu i maju każdego roku i cieszą się powodzeniem.

Wstępne konsultacje mają miejsce w pierwszych dniach pobytu dziecka w przedszkolu (jeżeli nie było takiego spotkania wcześniej), wówczas nauczyciele otrzymują informacje na temat dziecka: jego umiejętności, zdolności, upodobań, potrzeb, nawyków żywieniowych, różnorodnych problemów itp., oraz na temat oczekiwań, czy wręcz obaw rodziców. Zostają ustalone zasady dalszej współpracy domu rodzinnego i przedszkola.

Kolejne spotkanie ma na celu omówienie planu całorocznej pracy z dzieckiem. Jeżeli z dziećmi prowadzone są specjalistyczne ćwiczenia np. logopedyczne, wymagające częstych powtórzeń, to rodzice biorą udział przynajmniej raz w tygodniu w spotkaniu dziecko-nauczyciel, podczas którego obserwują ćwiczenia i przygotowują się do pracy w domu.

Częstość indywidualnych konsultacji z rodzicami uzależniona jest od potrzeb dziecka, rodziców i nauczycieli.

Bywają okresy, kiedy potrzebne są częste (bywa, że nawet codzienne) rozmowy. Rodzice informowani są na bieżąco o sukcesach, ale i problemach dziecka, które próbujemy wspólnie rozwiązywać, otrzymują wskazówki do pracy w domu, czasami też proszeni są o dodatkowe konsultacje ze specjalistami (okulista, laryngolog, psycholog, pediatra, neurolog, ortodonta, itp.).

Staramy się być otwarte na wszystkie propozycje ze strony rodziców i gotowe wspierać ich i wspomagać we wszystkich podejmowanych na rzecz dzieci działaniach.

Równie ważne są kontakty ze specjalistami. Korzystamy z pomocy i współpracujemy z następującymi poradniami:

- Samorządowy Ośrodek Psychologiczno-Pedagogiczny
- Ośrodek Wczesnej Pomocy Psychologicznej ul. Półkole 11
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 os. Szkolne 27.

Psycholog z Ośrodka Psychologiczno-Pedagogicznego odwiedza nasze przedszkole jeden raz w miesiącu, utrzymujemy jednak kontakt telefoniczny, ponieważ te wizyty okazują się nie wystarczające. W miarę potrzeb kontaktujemy się z innymi psychologami i często umawiamy rodziców na konsultacje. Utrzymujemy także ścisłe kontakty z kuratorami i opiekunami społecznymi naszych podopiecznych (nie są to tylko rozmowy telefoniczne,

ale także wizyty pracowników socjalnych w przedszkolu).

Logopedzi po wstępnej diagnozie dzieci (nie tylko tych, które mają orzeczenie i skierowanie do kształcenia specjalnego) w ramach ćwiczeń indywidualnych prowadzą ćwiczenia ze wszystkimi dziećmi, które tego potrzebują i są do dyspozycji rodziców i nauczycieli codziennie.

Dwa razy w tygodniu odbywają się zajęcia z rehabilitantem ruchu – dzieci niepełnosprawne ruchowo mają zajęcia indywidualnie lub w parach – aby ułatwić i wzbogacić te ćwiczenia sala gimnastyczna została zaopatrzona w piłki rehabilitacyjne, maty, kształtki, taśmy, itp.

Praca indywidualna z dziećmi posiadającymi orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego zaczyna się właściwie jeszcze przed wakacjami – wówczas odbywa się wstępna klasyfikacja, czyli dobór dzieci do poszczególnych grup.

Bierzemy szczególnie pod uwagę, jakie zaburzenia posiadają dzieci oraz ich wiek (biorąc pod uwagę informacje zawarte w orzeczeniach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych oraz w kartach zapisu dzieci do przedszkola).

Staramy się nie kumulować w jednej grupie dzieci z podobnymi zaburzeniami, choć nie zawsze się to udaje.

Wrzesień i październik - to okres wstępnej obserwacji, czyli szczegółowa analiza opinii specjalistycznej oraz dokładna obserwacja i diagnoza poszczególnych sfer rozwoju dzieci. Potem odbywa się wstępne spotkanie nauczycieli wspomagających. Podczas tego, pierwszego spotkania następuje wspólne omówienie diagnozy i wskazówek do pracy zawartych w orzeczeniach, wymiana informacji z wstępnej diagnozy i obieranie kierunku pracy z poszczególnymi dziećmi. To umożliwi nam opracowanie indywidualnych programów dla dzieci.

Na drugim spotkaniu, kiedy są już sprecyzowane potrzeby dzieci i opracowane programy, nauczyciele wspomagający wspólnie układają harmonogram pracy indywidualnej, czyli dodatkowych zajęć z wszystkimi dziećmi, które potrzebują takiego wsparcia. W ciągu dnia nauczyciele wspomagający spotykają się z całą grupą w pierwszej (wstępnej) części zajęć – prowadzą np. ogólne ćwiczenia i zabawy logopedyczne, ćw. z elementami kinezylogii edukacyjnej itp.

Następnie biorą udział w głównych zajęciach, wspierając dzieci w ich działaniach, które często należy dostosować do potrzeb i możliwości dzieci z orzeczeniami. Uczestniczą także we wszystkich wyjściach i spacerach. Pozostały czas pracy nauczycieli wspomagających wypełniają zajęcia indywidualne z dziećmi (zaplanowane w harmonogramie). Zajęcia odbywają się w dwóch pokojach dostosowanych do takiej pracy. Dla każdego dziecka zarezerwowane jest ok. 30 minut, podczas których dzieci wykonują indywidualnie dobrane ćwiczenia.

Podstawę do ustalania comiesięcznych planów pracy indywidualnej, (które są spójne z miesięcznymi planami poszczególnych grup), stanowi opracowany (na bazie diagnozy i wskazówek z orzeczenia) indywidualny program oraz ciągła obserwacja postępów dziecka – prowadzimy karty obserwacyjne, a także dodatkowe karty osiągnięć w zakresie poszczególnych czynności.

Największym sukcesem naszych dzieci z orzeczeniami jest funkcjonowanie w grupie na zasadzie praw i obowiązków oraz umiejętność współdziałania podczas zabaw i zajęć z całą grupą. Są to przede wszystkim codzienne konkretne osiągnięcia dzieci (ich małe zwycięstwa), sukcesy szkolne (znane z relacji rodziców i częstych odwiedzin), ale i efektywny udział dzieci w konkursach (potwierdzany dyplomami i nagrodami) oraz imprezach na terenie przedszkola i nie tylko (choć początki bywają trudne).

Sukcesy przychodzą czasami bardzo szybko, a czasami trzeba czekać bardzo długo lub dochodzić do nich bardzo małymi krokami, ale ważne by iść pewnym krokiem do celu!

Beata Skucha-Skrzyńska